

λών τριών τέκνων του, μια αγωνία και καθημερινή πάλη για μια κοινωνική τοποθέτηση των αγαπημένων του τέκνων.

Οι προσπάθειες σου αξέχαστε Ανδρέα, δεν απέβησαν μάταιες όλες καρποφόρησαν και έφεραν το ποθητό τέρμα. Σήμερα όλα σου τα τέκνα χαίρουν αγάπης και εκτίμησης όχι μονάχα στα στενά πλαίσια της κοινότητας των Λυμπιών αλλά και στην γύρω περιοχή. Όλες οι αρετές που κοσμούσαν το μεγαλόψυχο χαρακτήρα σου επέδρασαν και στα παιδιά σου και βαδίζουν στα ίχνη της τιμής και του καθήκοντος, της ειλικρίνειας και της κοσμιότητας.

Φεύγεις, Ανδρέα, από τη ζωή την προσωρινή και πρόσκαιρη και ανέρχεσαι στα ουράνια με τη συνείδηση σου ήσυχη πως εκτέλεσες στο ακέραιο το καθήκον σου σαν σύζυγος, πατέρας και παππούς, σαν χριστιανός απέναντι των συνανθρώπων

σου. Το μόνο σου παράπονο είναι πως δεν σε πρόφθασε ο χρόνος στην αποκατάσταση όλων σου των τέκνων.

Φεύγεις ακόμη με το πιο πικρό παράπονο στο στόμα πως δεν σ' αξίωσε ο Θεός να δεις την όμορφη Κωμόπολη της Κυθρέας, τη νύμφη τούτη που την προστατεύει δυναμικά ο αγέρωχος Πενταδάκτυλος να στενάζει κάτω από την μπότα του Τούρκου εισβολέα, δεν κατόρθωσες να την δεις λυτρωμένη και να χαρείς την πρασινάδα της τις ομορφιές και τα κάλλη της.

Κοιμήσου όμως ήσυχα τον αιώνιο σου ύπνο και όταν αντηχήσουν στην κοιλάδα της τα νικητήρια άσματα θα φθάσουν κι εκεί στα ουράνια οι αντίλαλοι τους για να αναγγείλουν το χαρμόσυνο τούτο γεγονός τότε η ψυχή σου στο άκουσμα θα χαίρεται και αγαλλιάται.

Αιωνία σου η μνήμη.

Από τη δράση του Σωματίου μας

Ομιλία στη συνεστιάση του Σωματίου μας που έγινε στις 7.3.86 στο ξενοδοχείο «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ» από τον Πρόεδρο του κ. Χρ. Πέτσα.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι,

Με ανέκφραστη χαρά απευθύνω εκ μέρους του σωματίου μας Ελεύθερη Κυθρέα, θερμό και εγκάρδιο αγωνιστικό χαιρετισμό στην αποψινή μας συγκέντρωση που αποτελεί μαζική προσέλευση όχι μόνο των κατοίκων της περιώνυμης Κωμόπολης μας, αλλά και όλης της περιοχής που αρδεύεται από την πηγή του Κεφαλοβρύσου.

Τέτοιες συγκεντρώσεις όπως η παρούσα είναι απαραίτητες για τον προσφυγικό μας κόσμο, γιατί ανανεώνουν παλιές σχέσεις και ακατάλυτους δεσμούς και γεννούν αισθήματα φιλίας και οικειότητας που μας συνέδεαν όταν ήμασταν σ' αγαπημένα μας χωριά, στα σπίτια και τις περιουσίες μας. Η διασκέδαση, το γλέντι, η μουσική, το τραγούδι κι ο χορός τέρπουν και τροφοδοτούν

την ψυχή, την ενισχύουν και την ενδυναμώνουν ν' αντέξει τους σκληρούς και χαλεπούς καιρούς που περνούμε στην προσφυγιά.

Αποκομμένοι από τα χωριά και τα σπίτια μας, στερημένοι της φιλήσυχης ζωής της αγροτιάς, θλιμμένοι από τα δεινά και τα ερείπια που επεσώρευσε στο τρισευτυχισμένο μας νησί η βάρβαρη εισβολή του Αττίλα, στενοχωρημένοι από τη νοσταλγία των αγαπημένων μας τόπων, στην καταθλιπτική λοιπόν τούτη ζωή που βρίσκεται ο προσφυγικός μας κόσμος πρέπει να το ρίχνει κομμάτι έξω για να μη μαρανθεί και καταβληθεί, γιατί τότε η ζωή του υποσκάπτεται ανεπανόρθωτα και ο θάνατος επέρχεται βιαστικός και γρήγορος.

Είναι λοιπόν, απαραίτητες οι ευγενικές τούτες εκδηλώσεις για ν' απολαύσουμε επωφελώς την επίγεια μας ζωή σε τρόπο που να μπορέσουμε να εκπληρώσουμε τους διάφορους σκοπούς της, οικογενειακούς, κοινωνικούς, εθνικούς, θρησκευτικούς και όταν επέλθει το μοιραίο να εγκα-

ταλείψουμε την πρόσκαιρη ζωή με ήσυχη τη συνείδηση πως εκπληρώσαμε στο ακέ-
οιο το χρέος μας.

Μα πιο επιτακτικός σκοπός της ζωής προβάλλει το εθνικό μας θέμα, η λύση του Κυπριακού μας προβλήματος και ιδιαίτερα η πτυχή εκείνη για επιστροφή και δικαίωση και η ανάκτηση γενικά των καταπατημένων εδαφών μας από τον Τούρκο εισβολέα. Μα η λύση τούτη όπως δείχνουν οι καιροί δεν φαίνεται να πραγματοποιηθεί στο σύντομο προσεχές μέλλον γιατί η Τουρκία παραμένει αδιάλλακτη και επιμένει στις ακραίες θέσεις της που για μας είναι εντελώς απαράδεκτες και εκτός συζητήσεως γιατί δεν μπορούμε να δεχθούμε και υπογράψουμε διχοτομική λύση που υποβληθεί τα κατακτητικά σχέδια των Τούρκων και ολοκληρώνει την κυριαρχία σ' όλη την επικράτεια της Κύπρου μας. Μια μπαλωματική λύση σίγουρα θα έχει σε τελευταία ανάλυση την Τουρκοποίηση της Κύπρου μας και την εκδίωξη του Ελληνικού στοιχείου πράγμα που απεύχομαι να πραγματοποιηθεί.

Γι αυτό χρέος έχουμε όλοι εμείς οι ηλικιωμένοι να γίνουμε δάσκαλοι στα παιδιά και σ' εγγόνια μας για να γνωρίσουμε σ' αυτά τους τόπους μας. Να διδάξουμε σ' αυτά με κάθε λεπτομέρεια τους τόπους μας σε τρόπο που να τους γνωρίσουν σ' όλες τους τις διαστάσεις: Σχεδιάγραμμα και θέση του χωριού. Γειτονικά χωριά. Δημόσια κτίρια, εκκλησία, σχολείο, δημαρχείο. Ιστορία του τόπου, θρύλοι και παραδόσεις. Ήθη και έθιμα. Γιορτασμός των θρησκευτικών μας γιορτών, πανηγύρια. Τοπωνύμια, βουνά, πεδιάδες, χείμαρροι, δάση, μερράδες, χαλίτικη γη, βρύσες, πηγάδια. Ασχολίες των κατοίκων. Γεωργία. Οι διάφορες καλλιέργειες που εγίνοντο ολόγυρα του χρόνου. Δένδρα που καλλιεργούνταν. Εποχιακές καλλιέργειες. Τέχνες που ασχολούνταν. Εθνικές επέτειοι. Σύλλογοι, οργανώσεις. Στελέχη τούτων. Παπάδες, δασκάλοι που υπηρέτησαν στο χωριό. Άνδρες που ανέπτυξαν εξαιρετική δράση. Πολύτιμες υπηρεσίες που πρόσφεραν για την ανάπτυξη και τον εξωραϊσμό του χωριού. Αρδευτικό σύστημα. Οι διάφορες νομές και περιοχές που αρδεύουν.

Πόσιμο νερό στην Κωμόπολη και τα γειτονικά της χωριά. Μεταφορά ποτίμου νερού στα χωριά της Ανατολικής Μεσαορίας. Διάφορα άλλα που δεν αναφέρονται στο σύντομο τούτο σχεδιάγραμμα.

Άξια επαίνου είναι η προσπάθεια του Ρ.Ι.Κ που καταβάλλει με ειδικές ομιλίες, με προβολή φωτογραφιών στο πρόγραμμα - Δεν ξεχνώ - της τηλεόρασης.

Αλλά η προσπάθεια αυτή δεν είναι ολοκληρωμένη για να διατηρήσουν τη μνήμη των κατεχομένων σε έκταση και βάθος για να κρατήσουν άσβεστο τον πόθο για ανάκτηση, επιστροφή, και δικαίωση. Άλλωστε τα λόγια είναι έπαια πτερόμενα ενώ τα γραπτά μένουν και κληροδοτούνται σ' όλες τις επερχόμενες γενιές.

Εισηγούμαι ακόμη πως το Υπουργείο Παιδείας πρέπει ν' αναλάβει την συγγραφή βιβλίων λεπτομερειακών για την κάθε κοινότητα. Έτσι θα μπορέσουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα έτσι που να το γνωρίσουν και να τ' αγαπήσουν και να ενδιαφερθούν για την ανάκτησή τους. Ο αγώνας που διεξάγουμε σήμερα για επιστροφή και δικαίωση θα συνεχισθεί κι από τη νεώτερη γενιά μέχρις ότου ευδοκήσει ο Πανάγαθος και χαρίσει στο μαρτυρικό μας νησί τη λύτρωση και τη λευτεριά. Μέχρις ότου οι νόμιμοι ιδιοκτήτες σπιτιών και περιουσιών αναλάβουν τη διαχείριση τους.

Ωρισμένως θα φθάσει μια μέρα το ξεσκάβωμα τούτο των Τουρκοπατημένων εδαφών μας γιατί η ηθική και το δίκαιο όσο και αν οι κατακτητές το καταπατούν και δεν θέλουν να ξεκολλήσουν από το Βόρειο Τμήμα της Κύπρου, θα υποχρεωθούν να το κάμουν. Τα εδάφη που με τη δύναμη των όπλων άρπαξαν είναι δικά μας. Κερδήθηκαν με μόχθο και ιδρώτα με κόπο και αίμα τόσο από τους προγόνους μας όσο και από την νεώτερη Ελληνική γενια. Θα θριαμβεύσει μια μέρα το δίκαιο και θα επικρατήσει γιατί στέκει από πάνω μας ο Δικαιοκρίτης που τα βλέπει όλα όσα γίνονται.

Σας εύχομαι καλή διασκέδαση και ευχάριστη κοινωνική βραδιά.

Ευχαριστώ